2101000402040002
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF ARTS EXTERNAL PART-2
SANSKRIT: PAPER-9 (B) LEVEL 4
वेदांत शास्त्र १) रामानुजाचार्य कृत –श्रीभाष्य ।
२) वल्लभाचार्य कृत ब्र्ह्मसुत्र – अनुभाष्यम् ।

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 100]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination : **MASTER OF ARTS EXTERNAL PART-2**
   b. Name of the Subject : **SANSKRIT: PAPER-9 (B) LEVEL 4 वेदांत शास्त्र १) रामानुजाचार्य कृत- श्रीभाष्य । २) वल्लभाचार्य कृत ब्र्ह्मसुत्र- अनुभाष्यम् ।**
   c. Subject Code No : **2101000402040002**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો [ગમે તેપાંચ] **20**
Write answer in short [any Five]

1. लाधुसिध्दान्तपक्ष સમજાવો.
   Explain ı लधुसिध्दान्तपक्ष ।

2. વલ્લભાચાર્યનો પુષ્ટિમાર્ગ જણાવો?
   Tell Vallabhacharya's What is पुष्टिमार्ग?

3. ત્રિવૃત્તકરણ એટલે શું?
   What is Trivrutkaran?

4. अविकृतपरिणामवाद : । સમજાવો.
   Explain अविकृतपरिणामवाद:

5. વેદાંતસૂત્રના પ્રમુખ આચાર્યો તથા તેમના વાદોના નામ લખો.
   Name the प्रमुख आचार्या: and their वादाः of Vedantsootra.

6. વલ્લભાચાર્યના મતે અથ અને અતઃ શબ્દ સમજાવો.
   Explain the word अथ and अत: as per Vallabhacharya.

7. રામાનુજાચાર્યના ભાષ્ય તથા કૃતિનું નામ આપી.
   Give the name of Ramanujacharya's commentary and work.

Q.2 (અ) કોઇપણ બેનો સાનુવાદ વિવરણ કરો. **10**

Write translation and interpretation of any two of the following.

1. ब्रह्मशब्देन च स्वभावतो
   निरस्तनिखिलदोषोऽनवधिकातिशयासंख्येयकल्याणगुणगणः
   पुरुषोत्तमोऽभिधीयते । सर्वत्र बृहत्त्वगुणयोगेन हि ब्रह्मशब्दः ।
   बृहत्त्वं च स्वरुपेण गुणैश्च यत्रानवधिकातिशयं सोऽस्य मुख्योऽर्थः ।
   स च सर्वेश्र्व एव । अतो ब्रह्मशब्दस्तत्रैव मुख्यवृत्तः ।

2. उद्गीथादिविचारस्तु कर्मशेषभूत एव ज्ञानस्वरुपत्वाविशेषादिहैव क्रियते स तु न
   साक्षात्संगतः, अतो यत्प्रधानं शास्त्रं तदपेक्षितमेव पूर्ववृत्तं किमपि वक्तव्यम् ।
   बाढम्, तदपेक्षितं च कर्मविज्ञानमेव, कर्मसमुच्चिताज्ज्ञानादपवर्गश्रुतेः । वक्ष्यति च्
   'सर्वापेक्षा च यज्ञादिश्रुतेरश्ववत् ।

3. न च वाच्यं भेद - वासनाथामनिरस्तायां वाल्यमविधानिवर्तकं ज्ञानं न जनयति ज्ञाने
   जातेडपि सर्वस्य सहस्त्रैव भेदज्ञाना निवृतिर्न दोषाया चंद्रैक्त्वे ज्ञातेडपि
   दिव्चंद्रज्ञाननिवृतिवदनिवृतिमपि न्नमूलत्वेन न बन्धाय भवतीति, सत्यां सामग्रयां
   ज्ञानानुत्पत्यनुययतेः ।

(બ) કોઇપણ બેનો સાનુવાદ વિવરણ કરો. **10**

Write translation and interpretation of any two of the following.

1. अथशब्दोर्थचतुष्टये वर्तते । मङ्गले । अधिकारे । आनन्तर्ये । अर्थान्तरोपक्रमे च ।
   तत्र | श्रुतिमात्रेणैव मङ्गलसिद्धेरर्थान्तरस्य च पूर्वोक्तस्याभावान्नात्र तत्कल्पनम् ।
   अथावशिष्यत आनन्तर्ये चाधिकारे वेति । आनन्तर्ये त्वध्ययनस्य
   स्वतःसिद्धत्वादधिकाकाङ्क्षा भवति । तथा सति तदभावान्न विचारः सिध्येत् ।
   तथाहि न तावध्दर्मविचारानन्तर्य विपर्ययसम्भवात् । न पाठतो नियमः ।

2. इदानी विषयनिर्धारार्थ ब्रह्मस्वरूपं विचार्यते । तत्र प्रथममन्योन्यविरुद्धवाक्यानां निर्णयः क्रियते । तदर्थमेतावत् सिद्धम् । समन्वयाविरोधाभ्यामेकमेव ब्रह्म प्रतिपाद्यत इति । तत्र यथा कार्यविरोधः परिहृत एवं ब्रह्मधर्मविरोधोपि परिहरणीयः । अन्यथाबोधकता स्यात् । तत्र गतधर्माणामविरुद्धानामग्रिमे पादे विचारः ।

3. ननु तत्त्वमस्यादिवाक्यैः परमेव ब्रह्म जीव इति कथमणुत्वमितीमामाशंका निराकरोतितुशब्दः । तस्य ब्रह्मणो गुणाः प्रज्ञाद्रष्टृत्वादयस्त एवात्र जीवे सारा इति जडवैलक्षण्यकारिण इत्यमात्ये राजपदप्रयोगवज्जीवे भगवद्व्यपदेश: मैत्रेयीति संपूर्णे ब्राह्मणे भगवत्त्वेन जीव उक्तः |

Q.3 રામાનુજાર્યાયનામતે 'માયાવાદ' નું સ્વરુપ સમજાવી તેનું ખંડન કરો. **20**
Describe the nature of 'मायावाद' according to रामानुजार्चाय and refute it.

અથવા
OR

શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યના મતાનુસાર કર્મ અને ભક્તિ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. **20**
Write a detailed note on कर्म and भक्ति according to Srimad Vallabhacharya.

Q.4 વલ્લભાચાર્યના જીવન વિશે સવિસ્તર જણાવો. **20**
Explain in detail about the life of Vallabhacharya.

અથવા
OR

सत्यज्ञानमनन्तंब्रह्म। વિશે રામાનુજાચાર્યના વિચારો સવિસ્તર લખો. **20**
सत्यज्ञानमनन्तंब्रह्म। Write about Ramanujacharya's thoughts in detail.

Q.5 કોઇપણ બે પર નોંધ લખો. **20**

Write notes on any Two.

1. महासिध्दान्तपक्षः |
2. રામાનુજાચાર્યના મતે સામાનાધિકરણ્ય |
   According to Ramanujacharya, The सामानाधिकरण्य |
3. अणुभाष्यानुसारः जीवस्य स्वरुपम् ।
4. अणुभाष्यानुसारः ब्रह्मस्य स्वरुपम् ।

*****